

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ГРНИЧИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

НАВЧАЛЬНО – МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

для забезпечення навчальної дисципліни «Економічний аналіз»

напрямок підготовки: 0501 «Економіка і підприємництво»

спеціальність: 5.03050401 «Економіка підприємства»

Кривий Ріг, 2016

Укладач Онофрієнко Н.О.

Навчально-методичний посібник розроблений з навчальної дисципліни «Економічний аналіз» для студентів спеціальності 5.03050401 «Економіка підприємства». Вони містять плани лекцій, програму самостійної роботи студентів, завдання до виконання практичних робіт, контрольні питання, тести для самоконтролю, критерії оцінювання знань студентів під час складання екзамену та екзаменаційні питання.

Навчально-методичні матеріали розглянуті та затверджені на засіданні комісії економічних дисциплін, протокол № 2 від 19.10.16 року

Навчально-методичні матеріали розглянуті та затверджені на засіданні РМО економічних дисциплін, протокол № від

ЗМІСТ

1. Мета дисципліни «Економічний аналіз»	3
2. Завдання дисципліни «Економічний аналіз»	3
3. Плани лекцій з навчальної дисципліни «Економічний аналіз»	4
4. Завдання до виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Економічний аналіз»	12
5. Програма самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Економічний аналіз»	25
6. Критерії оцінювання знань студентів	28
7. Екзаменаційні питання з навчальної дисципліни «Економічний аналіз»	29

МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Є формування у студентів здатностей: – використовувати сучасні наукові досягнення економічного аналізу в теоретико - практичних питаннях удосконалення аналітичної роботи економістами-аналітиками та менеджерами підприємства в загальній системі його управління, здатність використовувати набуті студентами знання з теоретико - методичного інструментарію економічного аналізу з метою запобігання антикризових заходів в загальній системі управління підприємством, а також здатність формування у майбутніх менеджерів системних знань з концептуальних принципів аналітичної роботи та контролю досягнення оперативних і стратегічних цілей на засадах сучасних концепцій економічного аналізу та бізнес-аналітики.

ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

При цьому розвиваються такі основні напрями вивчення дисципліни: підготовка фахівців, безпосередньо готових до аналітичних досліджень внутрішніх та зовнішніх факторів впливу на діяльність організації, які мають оцінювати спеціалісти в галузі економічного аналізу, а також своєчасно прогнозувати розвиток небезпечних для компанії ситуацій, на основі чого, формувати рекомендації щодо ефективних заходів контролю, аналізу та аудиту виробничо-господарських процесів підприємства, як на його мікро-, так і на макрорівні (дослідження впливу факторів зовнішнього середовища на підприємство). По-друге, підготовка фахівців, здатних розуміти теорію, практику і методологію економічного аналізу і використовувати результати економічного дослідження управлінської інформації та звітності з метою виконання однієї з основних функцій менеджменту – контроль процесів господарювання та управління на підприємствах, в установах і в організаціях.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

Студент повинен знати теоретичні і методологічні аспекти економічного аналізу господарської діяльності підприємства; уміння: забезпечити вміння оцінювати причини відхилень в системі господарської та управлінської інформації, а також розробляти рекомендації щодо ефективних заходів проведення аналізу та контролю в організації;

Студент повинен вміти оперувати методологією аналітичних досліджень в практичній роботі менеджерів компанії та співробітників підрозділів підприємства відповідно до всіх напрямів діяльності компанії та використовувати отримані аналітичні результати для потреб планування, бюджетування й прогнозування ймовірних дій в контексті врахування впливу можливих змін на стан діяльності компанії;

Досвід: студенти отримують навички використання методології економічного аналізу в аналітичній роботі та управлінні виробничо-господарськими процесами на підприємстві за різними його напрямками, а саме фінансовий аналіз, управлінський аналіз тощо; студенти мають можливість отримати досвід використання методів пізнання та методології економічного аналізу (аналіз, синтез, дедукції, індукції, моделювання, прогнозування, системного/комплексного дослідження тощо) для обґрунтування економічної ефективності використання ресурсів підприємства, а також в умовах адміністративно-управлінської діяльності на підприємстві, орієнтованому на розвиток зовнішніх та внутрішніх відносин між суб'єктами господарювання.

Тема 1. Предмет і види економічного аналізу

1.1 Предмет, зміст, завдання та основні категорії економічного аналізу. Фактори та резерви виробництва. Види й напрями економічного аналізу.

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Оволодіти знаннями про необхідність економічного аналізу

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Предмет, зміст, завдання та основні категорії економічного аналізу
2. Види й напрями економічного аналізу

Тема 2: Методичні прийоми економічного аналізу

2.1 Метод економічного аналізу діяльності суб'єктів господарювання. Особливості методу економічного аналізу

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Оволодіти знаннями про способи технічного прийому та ознайомити з методикою економічного аналізу

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Класифікація видів економічного аналізу
2. Особливості методу економічного аналізу

2.2 Характеристика основних прийомів та методів економічного аналізу
Система показників, їх класифікація та вимірювання. Вимоги до системи економічних показників.

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Оволодіти знаннями про способи технічного прийому та ознайомити з методикою економічного аналізу

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Система показників, їх класифікація та вимірювання.
2. Вимоги до системи економічних показників.

2.3 Методика економічного аналізу

Класифікація методів та прийомів економічного аналізу. Сутність моделювання господарських операцій. Етапи моделювання господарських операцій.

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Оволодіти знаннями про способи технічного прийому та ознайомити з методикою економічного аналізу

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Елементи економічного аналізу.
2. Групування, систематизація та класифікація господарських операцій.

Тема 3: Методика факторного аналізу

3.1 Стандартні прийоми дослідження в економічному аналізі. Традиційні методи в економічному аналізі. Економіко-математичні методи в економічному аналізі.

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Оволодіти знаннями про стандартні прийоми, технічні способи економічного аналізу та методику факторного аналізу

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Стандартні прийоми економічного аналізу
2. Технічні способи аналізу

3.2 Стандартні прийоми економічного аналізу

Кількісна оцінка взаємозв'язків. Типи детермінованих моделей чинників. Основне призначення детермінованого аналізу чинника.

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Оволодіти знаннями про типи детермінованих моделей чинників, основне призначення детермінованого аналізу чинника.

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції

1. Типи факторного аналізу
2. Типи моделей факторного аналізу

3.3 Методика факторного аналізу

Прийоми моделюванні детермінованих систем чинників. Методи детермінованого (функціонального) аналізу

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Оволодіти прийомами моделювання детермінованих систем чинників, методами детермінованого (функціонального) аналізу

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції

1. Способи виміру впливу факторів у детермінованому аналізі
2. Метод елімінування:
 - метод ланцюгових підстановок
 - метод абсолютних різниць
 - метод відносних різниць
 - індексний метод

Тема 4: Інформаційна база та організація економічного аналізу

4.1 Організаційно-інформаційна модель економічного аналізу – суб'єкти та об'єкти аналізу, система показників

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Засвоїти організаційно-інформаційну модель економічного аналізу – суб'єкти та об'єкти аналізу, систему показників

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Інформаційна база економічного аналізу
2. Суб'єкти та об'єкти економічного аналізу

Тема 4.2 Організація первинних даних та первинна документація;
Джерела інформації, методи її обробки, методи узагальнення та систематизації інформації

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Усвідомити джерела інформації, методи її обробки, методи узагальнення та систематизації інформації

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Принципи збору економічної інформації
2. Групування економічної інформації

Тема 4.3 Достовірність отображення окремих елементів та результатів діяльності підприємства; прийняття управлінських рішень та контроль за якістю їх виконання.

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Усвідомити достовірність отображення окремих елементів та результатів діяльності підприємства; прийняття управлінських рішень та контроль за якістю їх виконання.

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Форми перевірки інформації
2. Звітність підприємства

Тема 5: Аналіз виробництва та реалізації продукції підприємства

5.1 Значення показника обсягу реалізації для підприємства в сучасних умовах господарювання.

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Оволодіти знаннями про показники обсягу реалізації для підприємства в сучасних умовах господарювання.

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Аналіз обсягів виробництва продукції
2. Аналіз асортименту та структури випуску продукції

5.2 Аналіз якості продукції; Обсяги виробництва, відвантаження і реалізації та визначення основних причин можливих розходжень.

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Ознайомитися з аналізом якості продукції; Обсягами виробництва, відвантаження і реалізації та визначення основних причин можливих розходжень.

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Аналіз якості продукції
2. Аналіз резервів збільшення обсягів виробництва

5.3 Завдання, інформаційне забезпечення аналізу виробництва та реалізації продукції; Аналіз виконання плану з реалізації продукції

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Засвоїти завдання, інформаційне забезпечення аналізу виробництва та реалізації продукції;

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Аналіз ритмічності та якості організації виробництва
2. Значення, завдання, інформаційне забезпечення аналізу виробництва та реалізації продукції

5.4 Особливості проведення маркетингового аналізу;

Основні засади маркетингової політики підприємства

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Засвоїти основні засади маркетингової політики підприємства

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Проведення маркетингового аналізу
2. Аналіз обсягу та структури виробництва

Тема 6: Аналіз ресурсозабезпечення підприємства та оцінка ефективності використання ресурсів

6.1 Аналіз стану використання трудових ресурсів. Аналіз стану забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Оволодіти аналізом стану використання трудових ресурсів. Аналізом стану забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Аналіз чисельності, складу та руху робочої сили
2. Аналіз використання трудових ресурсів

6.2 Аналіз використання фонду робочого часу;
Аналіз використання робочого часу. Аналіз продуктивності праці.

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Оволодіти аналізом стану використання трудових ресурсів. Аналізом стану забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Поняття та різновиди трудоемкості продукції
2. Зниження трудоемкості продукції

6.3 Аналіз продуктивності праці.
Аналіз впливу трудових факторів на обсяг товарної продукції.

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Оволодіти аналізом стану використання трудових ресурсів. Аналізом стану забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Поняття продуктивності, фактори що на неї впливають.
2. Оцінка резервів підвищення продуктивності праці.

Тема 7: Аналіз витрат на виробництва продукції

7.1 Показники, завдання й джерела інформації. Оцінка виконання плану собівартості.

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Усвідомити показники, завдання й джерела інформації. Оцінку виконання плану собівартості.

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Економічна сутність поняття собівартості
2. Елементи витрат, стаття калькуляції, класифікація витрат

7.2 Оцінка обґрунтованості планового рівня собівартості продукції; аналіз витрат по елементам та статтям; Аналіз витрат за елементами і статтями. Аналіз матеріальних витрат.

Вид занять: лекція

Мета:

Навчальна: Усвідомити оцінку обґрунтованості планового рівня собівартості продукції;

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Методика визначення суми постійних та перемінних витрат
2. Значення, задачі та об'єкти аналізу собівартості продукції
3. Аналіз витрат по елементам та статтям калькуляції

7.3 Аналіз матеріальних витрат; аналіз витрат на оплату праці;

Аналіз витрат на оплату праці. Витрати на обслуговування виробництва та управління

Мета:

Навчальна: Усвідомити оцінку обґрунтованості планового рівня собівартості продукції;

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Аналіз собівартості одиниці окремих видів продукції
2. Аналіз матеріальних витрат

Тема 8: Аналіз фінансових результатів підприємства

8.1 Значення, завдання та інформація для проведення аналізу. Аналіз балансового прибутку.

Мета:

Навчальна: Усвідомити оцінку обґрунтованості планового рівня собівартості продукції;

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Завдання, основні напрямки аналізу фінансових результатів діяльності
2. Інформаційне забезпечення аналізу

8.2 Аналіз балансового прибутку від реалізації продукції;

Мета:

Навчальна: Оволодіти аналізом балансового прибутку від реалізації продукції;

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Головні завдання аналізу, склад балансового прибутку
2. Аналіз показників рентабельності

8.3 Аналіз обігових коштів і джерел їх формування;

Мета:

Навчальна: Оволодіти аналізом обігових коштів і джерел їх формування;

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Формування обігових коштів
2. Аналіз джерел формування оборотних коштів підприємства

Тема 9: Аналітичне обґрунтування виробничої програми та оцінювання її виконання

9.1 План виробництва.

Мета:

Навчальна: Оволодіти поняття виробничої програми та русі використання;

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Сутність виробничої програми та принципи її формування
2. Аналіз використання виробничої програми підприємства
3. Резерви використання виробничої програми

9.2 Планування виробничої програми. Методика складання виробничої програми

Мета:

Навчальна: Оволодіти знаннями про методику складання виробничої програми

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Аналіз виконання плану виробництва. Аналіз портфелю заказів
2. Розрахунок та аналіз виробничої потужності. Планування випуску продукції у натуральному та вартісному виразі
3. Оцінка виробничої програми. Розробка мір по реалізації виробничої програми

Тема 10: Аналіз реалізації продукції та виконання договірних зобов'язань

10.1 Склад, асортимент та структура продукції

Мета:

Навчальна: Засвоїти склад, асортимент та структура продукції

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Основна задача аналізу об'ємів виробництва і продажів продукції.
2. Узагальнюючі показники об'єму і реалізації продукції.
3. Структура продукції, вплив структури на економічні показники діяльності підприємства.

10.2 Аналіз якості виробленої продукції

Мета:

Навчальна: Оволодіти аналізом якості виробленої продукції

Виховна: Розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбність у вивченні економічного аналізу

План лекції:

1. Причини які викликають зміну в структурі і асортименті продукції, що випускається.
2. Показники, які характеризують якість продукції, що випускається.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аналіз і діагностика фінансово-господарської діяльності підприємств: навчань. / під ред. проф. В.Я. Позднякова. — М.: Инфра-м, 2008. — З. 6—17, 24—31, 75—90.
2. Любушин Н.П., Лещева В.Б., Сучков Е.А. Теорія економічного аналізу: навчань.-метод. комплекс / під ред. проф. Н.П. Любушина. — М.: Економіст', 2004. — З. 17—26, 72—80, 92—99, 104—120.

Практична робота №1

Тема: Елімінування.

Ціль: Розрахунок факторів за допомогою ланцюгових підстановок, абсолютних і відносних різниць.

ПОПЕРЕДНІЙ ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ

1. Метод економічного аналізу характеризується:

- а) виявленням та визначенням причинно-наслідкових зв'язків зміни економічних систем та їх елементів;
- б) використанням економіко-математичних методів;
- в) побудовою організаційної структури аналітичних досліджень зміни та розвитку економічної системи;
- г) використанням в системі менеджменту результатів аналітичних досліджень для обґрунтування управлінських рішень;
- д) побудовою загальної моделі аналізу діяльності суб'єкта господарювання.

2. Для вираження причинно-наслідкових зв'язків, які існують у реальній господарській ситуації, в економічному аналізі використовують:

- а) методи елімінування;
- б) функціонально-вартісний аналіз;
- в) аналітичні таблиці;
- г) методи комплексної економічної оцінки;
- д) стохастичні та детерміновані функціональні залежності.

3. Абстрагування при використанні методів економічного аналізу застосовують з метою:

- а) виявлення закономірностей у досліджуваних процесах та явищах;
- б) відволікання від несуттєвих властивостей та зв'язків, з виділенням однієї або кількох особливостей об'єкта дослідження;
- в) вивчення об'єкта як цілісного, що складається з багатьох взаємопов'язаних елементів;
- г) використання загальних наукових положень про явище при дослідженні його конкретних проявів;
- д) визначення кількісного впливу факторів на досліджуваний об'єкт.

4. Факторний аналіз передбачає:

- а) класифікацію факторів за просторовою ознакою;
- б) оцінку зміни факторів у просторі та часі;
- в) визначення типу функціонального зв'язку та ступеня впливу факторів;
- г) поділ факторів на кількісні та якісні;
- д) кількісну та якісну оцінку зміни результативних показників.

5. Вивчення причинно-наслідкових зв'язків, при якому дослідження проводиться від часткового до загального, від вивчення окремих факторів до їх узагальнення, від причин до результатів, називається:

- а) синтез;
- б) дедукція;
- в) аналіз;
- г) індукція;
- д) системний підхід.

6. Модель в економічному аналізі - це:

- а) система показників, які характеризують об'єкт аналізу, та факторів, що обумовлюють його зміну;

- б) метод економічного аналізу;
- в) умовний образ об'єкта аналізу, що відображає його основні характеристики;
- г) система показників, які характеризують об'єкт аналізу;
- д) критерії оптимізації зміни досліджуваного об'єкта.

7. Моделі, які базуються на кількісному вимірюванні ймовірності функціонального зв'язку, - це:

- а) адитивні моделі;
- б) кратні моделі;
- в) змішані моделі;
- г) стохастичні моделі;
- д) детерміновані моделі.

8. Моделі, що використовуються, коли результативний показник є алгебраїчною сумою кількох факторів, - це:

- а) мультиплікативні моделі;
- б) детерміновані моделі;
- в) адитивні моделі;
- г) кратні моделі;
- д) змішані моделі.

9. Моделі, що використовуються, коли результативний показник є добутком кількох факторів, - це:

- а) мультиплікативні моделі;
- б) детерміновані моделі;
- в) адитивні моделі;
- г) кратні моделі;
- д) змішані моделі.

10. Моделі, що використовуються, коли результативний показник є часткою від ділення факторів, - це:

- а) мультиплікативні моделі;
- б) детерміновані моделі;
- в) адитивні моделі;
- г) кратні моделі;
- д) змішані моделі.

Завдання №1

Зробіть розрахунки чотирьох факторів всіма способами на підставі таблиці 1.

Таблиця 1

Дані для розрахунку

Показник	За планом	Фактично	Відхилення від плану	Виконання плану, %
1. Товарна продукція за місяць, тис. грн	140,8	140,4	-0,4	99,72
2. Середньооблікова чисельність працівників, чіл	200	180	-20	90,0
3. Загальна кількість відпрацьованих всіма працівниками людино-днів	4400	3600	-800	81,82
4. Загальна кількість відпрацьованих всіма працівниками людино-годин	35200	28080	-7120	79,77
5. Середня кількість відпрацьованих одним	22	20	-2,0	90,91

працівником днів				
6. Середня тривалість робочого дня, рік	8	7,8	-0,2	97,5
7. Середнє вироблення працівника, грн				
а) місячна	704	780	76	110,8
б) денна	32	39	7	121,88
в) годинна	4	5	1	125,0

Завдання №2

Проаналізуйте ритмічність випуску продукції. Розрахуйте коефіцієнт ритмічності на підставі таких даних:

Таблиця 2

Дані для розрахунку

Декада місяця	За планом	Фактично	% виконання	Зараховується в коефіцієнт ритмів (в межах плану)
1	200 + N	100 + N		
11	280 + N	250 + N		
111	320 + N	400 + N		
Разом				

ПИТАНЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Поясніть сутність технічного прийому елімінування.
2. Які способи включає в себе цей прийом.
3. Охарактеризуйте спосіб ланцюгових підстановок.
4. Охарактеризуйте спосіб відносних різниць.
5. Охарактеризуйте способи абсолютних різниць.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аналіз і діагностика фінансово-господарської діяльності підприємств: навчання. / під ред. проф. В.Я. Позднякова. — М.: Инфра-м, 2008. — З. 6—17, 24—31, 75—90.
2. Любушин Н.П., Лещева В.Б., Сучков Е.А. Теорія економічного аналізу: навчання.-метод. комплекс / під ред. проф. Н.П. Любушина. — М.: Економіст', 2004. — З. 17—26, 72—80, 92—99, 104—120.

Практична робота №2

Тема: Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг.

Мета: Визначення ступеня виконання плану по асортименту випущеної продукції й виконання плану по сортності продукції.

ПОПЕРЕДНІЙ ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ

1. Термін «аналіз» у перекладі з грецької мови означає:
 - а) систематизацію досліджень економічних явищ та процесів;
 - б) виділення окремих елементів системи для більш глибокого вивчення;
 - в) поєднання окремих складових явищ та процесів, виявлення зв'язків і залежностей між окремими частинами;

г) розподіл явищ або предметів на складові частини для вивчення їх у взаємозв'язку та взаємообумовленості;

д) вивчення, вимірювання та узагальнення даних про зміну і розвиток економічних явищ та процесів.

2. Мета економічного аналізу - це:

а) визначення резервів;

б) застосування системи показників;

в) розрахунок середніх величин;

г) використання евристичних прийомів аналізу;

д) забезпечення прийняття обґрунтованих та ефективних управлінських рішень.

3. Мета економічного аналізу полягає у вивченні:

а) прийомів та методів дослідження економічної системи

б) законів та принципів функціонування підприємства в ринковому середовищі;

в) причин та факторів зміни досліджуваних явищ та процесів;

г) суб'єктів господарювання;

д) методики різних видів економічного аналізу.

4. Метою економічного аналізу є:

а) оцінка інвестиційної діяльності підприємства;

б) створення аналітичного забезпечення для системи менеджменту;

в) розрахунок показників, що характеризують діяльність підприємства;

г) оцінка виконання договорів поставок продукції;

д) використання економіко-математичних методів для дослідження явищ та процесів.

5. Тріада наукового пізнання - це:

а) аналіз, синтез, господарська діяльність;

б) індукція, дедукція, абстрактне мислення;

в) суб'єкт, об'єкт господарювання, господарська практика;

г) спостереження, абстрактне мислення, господарська практика;

д) теорія, практика, їх синтез.

6. Що з переліченого не належать до принципів діалектики в економічному аналізі:

а) все пізнається у динаміці та розвитку;

б) пізнання у зв'язках, взаємозв'язках, взаємозалежності та взаємообумовленості;

в) математичне моделювання зміни та розвитку явищ і процесів;

г) причинно-наслідкова підпорядкованість зміни та розвитку;

д) пізнання проявів необхідності та випадковості, негативних та позитивних характеристик, кількісних і якісних змін, дії механізмів мотивації та інтересів.

7. Принципами економічного аналізу є:

а) об'єктивність, логічність, конфіденційність, демократичність;

б) точність, об'єктивність, вчасність та вичерпність;

в) науковість, прибутковість, порівнянність, результативність;

г) науковість, системність, демократичність, дієвість;

8. Основними принципами економічного аналізу є:

а) плановість, точність, конкретність;

б) конфіденційність та оперативність;

в) комплексність та системність;

г) оперативність та ефективність;

д) точність та об'єктивність.

9. Науковий та системний характер проведення економічного аналізу - це:

а) спосіб здійснення економічного аналізу;

б) завдання економічного аналізу;

в) предмет економічного аналізу;

- г) принципи економічного аналізу;
- д) функції економічного аналізу.

10. Використання в економічному аналізі науково обґрунтованих методик досліджень економічних явищ та процесів і факторів їх зміни передбачено принципом:

- а) системності;
- б) комплексності;
- в) науковості;
- г) дієвості;
- д) економічної доцільності.

Завдання №1

Визначити ступінь виконання плану по асортименту випущеної продукції. Назвати можливі причини відхилення від плану.

Таблиця 1

Вид продукції	Вихідні дані		
	Варіант + N		
	план	звіт	відхилення
«А»	200	250	
«Б»	150	130	
«В»	550	632	
«Г»	300	200	
«Д»	400	404	
Усього	1600	1616	

Де N - номер варіанта по журналі групи.

Завдання №2

Визначити, чи виконаний план по сортності продукції цехом за звітний період.

Таблиця 2

Сорт	Ціна, грн	Вихідні дані		
		Варіант + N		
		за планом	фактично	відхилення
I	20	800	1020	
II	18	150	60	
III	16	50	120	
Усього		1000	1200	

Де N - номер варіанта по журналі групи.

Після кожного завдання зробити висновок:

- 1) про зміну асортиментів у порівнянні із планом, а структури випуску - структурних порушень;
- 2) провести аналіз по сортності випускає продукції, і відсотка виконання плану.

Завдання №3

Дати оцінку виконання плану виробництва й реалізації продукції (по вугільній шахті) за даними таблиці 3.

Таблиця 3

Показник	Вихідні дані		
	Варіант + N		
	за планом	фактично	%
1. Товарна продукція			

А) у порівняльних цінах, тис. грн.	60000	64800	
Б) у діючих цінах, тис. грн.	*	72000	
В) у натуральних одиницях, тис. т.	600	630	
2. Реалізація			
А) у порівняльних цінах, тис. грн.	60000	57000	
Б) у натуральних одиницях, тис. т.	600	540	

Завдання №4

Дати оцінку динаміці обсягу виробництва на підприємстві за останні п'ять років (таблиця 4).

Таблиця 4

Вихідні дані					
Показник	2010	2011	2012	Минулий рік (2013)	Звітний рік (2014)
Варіант + N					
Виробнича потужність, тис. т	2000	2000	1800	1600	1600
Видобуток руди, тис. т	1750	1700	1620	1520	1408

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Як розраховуються показники виконання плану асортименту?
2. Як розраховуються показники сортності?

ЛІТЕРАТУРА

1. Аналіз і діагностика фінансово-господарської діяльності підприємств: навчань. / під ред. проф. В.Я. Позднякова. — М.: Инфра-м, 2008. — З. 6—17, 24—31, 75—90.
2. Любушин Н.П., Лещева В.Б., Сучков Е.А. Теорія економічного аналізу: навчань.-метод. комплекс / під ред. проф. Н.П. Любушина. — М.: Економіст', 2004. — З. 17—26, 72—80, 92—99, 104—120.

Практична робота №3

Тема: Аналіз використання трудових ресурсів.

Ціль: Проаналізувати чисельність, склад і рух робочої сили й використання фонду робочого часу.

ПОПЕРЕДНІЙ ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ

1. Трудові ресурси – це:

- а) усі люди працездатного віку;
- б) люди працездатного віку, підлітки та пенсіонери, що працюють;
- в) будь-яка чисельність працюючих разом людей на даному підприємстві;
- г) сукупність постійних працівників, що мають необхідну професійну підготовку та певний досвід практичної діяльності.

2. Сукупність постійних працівників, що мають необхідну професійну підготовку та певний досвід практичної діяльності, називають:

- а) трудовим колективом підприємства;
- б) персоналом підприємства;
- в) трудовими ресурсами;
- г) трудовим потенціалом підприємства.

- 3. Поділ персоналу на промислово-виробничий і непромисловий, необхідний для:**
- а) розрахунків розмірів заробітної плати окремих категорій працівників;
 - б) узгодження показників продуктивності праці з показниками результатів виробничої діяльності;
 - в) встановлення співвідношення між чисельністю основних і допоміжних робітників;
 - г) статистичної звітності.

- 4. До категорії «службовець» відносяться працівники, які:**
- а) займаються інженерно-технічними та економічними роботами;
 - б) зайняті безпосередньо в процесі виробництва та надання матеріальних благ;
 - в) здійснюють підготовку та оформлення документації, облік і контроль, господарське обслуговування;
 - г) обіймають посади керівників структурних підрозділів підприємства;
 - д) виконують суто розумову роботу.

- 5. До промислово-виробничого персоналу не відносяться:**
- а) працівники науково-дослідних підрозділів та лабораторій;
 - б) працівники охорони;
 - в) працівники їдальні та амбулаторії;
 - г) учні, МОП.

6. Вид трудової діяльності, здійснення якої потребує відповідних спеціальних знань і практичних навичок, називається:

- а) професією;
 - б) спеціальністю;
 - в) кваліфікацією;
 - г) категорією.
- 7. Спеціальність — це:**
- а) вид трудової діяльності, здійснення якої потребує відповідних спеціальних знань;
 - б) вид трудової діяльності, здійснення якої потребує практичних навичок;
 - в) більш вузький різновид трудової діяльності в межах професії;
 - г) сукупність спеціальних знань і практичних навичок, що визначають ступінь підготовленості працівника до виконання професійних функцій обумовленої складності.

8. Рівень кваліфікації робітників характеризується за:

- а) категоріями;
 - б) розрядами;
 - в) ступенями;
 - г) посадами.
- 9. Структура персоналу - це відсоткове співвідношення окремих груп персоналу за такими класифікаційними ознаками, як:**
- а) категорія персоналу;
 - б) вік персоналу;
 - в) освіта та кваліфікація персоналу;
 - г) усі відповіді правильні.

10. Чисельність працівників, яка включає всіх постійних, тимчасових і сезонних працюючих, прийнятих на роботу на строк один і більше днів незалежно від того, знаходяться вони на роботі, у відпустці, відрядженні, звільнені від праці за хворобою чи з інших причин, називається:

- а) явочною;
- б) обліковою;
- в) середньообліковою.

Завдання №1

Розрахувати за даними таблиці:

- 1) коефіцієнт обороту робочої сили по найму;
- 2) коефіцієнт обороту робочої сили по звільненню;
- 3) коефіцієнт загального обороту.

Вихідні дані

Таблиця 1

№	Показники	Прибуло за рік		Убуло за рік	
		Людина	Питома вага	Людина	Питома вага
1	Управлінський персонал	5 +N		6+N	
2	Основні працівники	25+N		20+N	
3	Додатковий персонал	10+N		8+N	
	Усього				

Середньо облікова чисельність персоналу 200 чоловік.
(Де +N- номер в академічному журналі групи).

Завдання №2

Методом ланцюгових підстановок, абсолютних різниць визначити вплив на фонд робочого часу таких факторів:

- середньої тривалості робочого дня;
- кількості відпрацьованих днів за рік;
- середньорічної чисельності, люд.

Вихідні дані

Таблиця 2

Показник	Умовне позначення	План	Факт
Фонд робочого часу (люд/година)	x	?	?
Середньорічна чисельність, люд	a	100+N	98+N
Відпрацьовано за рік днів	b	310+N	312+N
Середня тривалість робочого дня, часу	c	7,9+N	7,8+N

(Де +N- номер в академічному журналі групи).

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що таке кадри підприємства, трудові ресурси, персонал?
2. Що характеризує структура персоналу?
3. Які існують категорії персоналу підприємства?
4. Назвіть основні методи визначення чисельності основних виробничих робітників.
5. Назвіть показники продуктивності праці.
6. Виявіть переваги та недоліки кожного методу визначення продуктивності праці.
7. Що таке фактори та резерви підвищення продуктивності праці?
8. Перерахуйте форми навчання та підвищення кваліфікації кадрів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аналіз і діагностика фінансово-господарської діяльності підприємств: навчання / під ред. проф. В.Я. Позднякова. — М.: Инфра-м, 2008. — З. 6—17, 24—31, 75—90.
2. Любушин Н.П., Лещева В.Б., Сучков Е.А. Теорія економічного аналізу: навчання.-метод. комплекс / під ред. проф. Н.П. Любушина. — М.: Економіст', 2004. — З. 17—26, 72—80, 92—99, 104—120.

Практична робота №4

Тема: Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів.

Ціль: Провести аналіз матеріальних витрат по підприємству й визначити вплив факторів на загальне відхилення від плану прямих матеріальних витрат.

ПОПЕРЕДНІЙ ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ

1. Відносну забезпеченість підприємства робочою силою аналізують шляхом порівняння:

- а) фактичної чисельності з плановою;
- б) фактичної чисельності, перерахованої на відсоток виконання плану з випуску продукції, з плановою чисельністю;
- в) фактичної чисельності з плановою, перерахованої на відсоток виконання плану з випуску продукції.

2. Вплив чисельності робітників, тривалості робочого періоду, тривалості робочого дня на фонд робочого часу оцінюється способами:

- а) сальдовим;
- б) балансовим;
- в) абсолютних різниць.

3. Вартісний показник продуктивності праці визначається як відношення:

- а) загальних витрат робочого часу до обсягу продукції;
- б) обсягу виготовленої продукції до середньооблікової чисельності промислово-виробничого персоналу;
- в) обсягу матеріальних ресурсів до кількості робітників;
- г) обсягу продукції до вартості основних фондів.

4. Трудомісткість продукції визначається як відношення:

- а) обсягу виготовленої продукції до загальних витрат робочого часу на виробництво продукції;
- б) витрат робочого часу до вартості основних виробничих фондів;
- в) витрат робочого часу до обсягу виготовленої продукції.

5. Економічно обґрунтованим є співвідношення темпів зростання середньої заробітної плати і продуктивності праці (К):

- а) $K < 1$;
- б) $K > 1$;
- в) $K = 1$.

6. Стан основних фондів характеризується коефіцієнтами:

- а) оновлення;
- б) придатності;
- в) вибуття;
- г) фондоємності.

7. Відношення обсягу виготовленої продукції до середньої вартості основних виробничих фондів характеризує:

- а) фондомісткість;
- б) трудомісткість;
- в) фондovіддачу;
- г) фондоозброєність.

8. Добуток фондovіддачі і фондоозброєності — це:

- а) фондоємність;
- б) продуктивність праці;
- в) вартість основних фондів.

9. Частка від ділення матеріальних витрат на обсяг виготовленої продукції характеризує:

- а) матеріаловіддача;
- б) матеріалоемність;
- в) питому вагу матеріальних ресурсів у собівартості продукції.

10. Відношення повної собівартості реалізованої продукції до середніх залишків матеріальних запасів характеризує:

- а) матеріалоемність;
- б) оборотність матеріальних запасів (кількість оборотів);
- в) частку матеріальних ресурсів у собівартості продукції.

Завдання №1

Визначити вплив факторів на загальне відхилення від плану прямих матеріальних витрат, якщо за планом вони повинні становити 11089 грн., а фактично становлять 11250 грн., фактично в планових цінах на матеріали - 10990 грн., план по обсязі випуску товарної продукції виконаний на 96,7%.

Завдання №2

За вихідним даними провести порівняльний аналіз фактичного використання ресурсів підприємства з нормативом (розрахувати абсолютне й відносне відхилення)

Зробити висновок.

Таблиця 2 Вихідні дані

Вид матеріальних ресурсів	Витрати ресурсів	
	Норматив	Факт
Сировина й основні матеріали	$7551+N*10$	10345
Пальне	$54 + N$	$74+ N$
Нафтопродукти	376	$516+N*10$
Енергоресурси	5670	$8082+N$
Інші	$1048+N$	1394

Де N - номер варіанта за списком у журналі академічної групи.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. За допомогою яких показників оцінюється забезпеченість підприємства трудовими ресурсами?
2. Як розраховуються та аналізуються оборот і стабільність робочої сили?
3. За якими показниками аналізується використання робочого часу?
4. В чому полягає відмінність показників продуктивності праці "виробіток" і "трудомісткість"? Які особливості оцінки їх динаміки?
5. Які фактори сприяють підвищенню продуктивності праці?
6. Яким чином оцінюється вплив чисельності працюючих і продуктивності праці на зміну обсягу продукції?
7. Із яких елементів складається фонд оплати праці?
8. Як в умовах інфляції оцінюється реальний розмір середньої заробітної плати?
9. Які висновки можна зробити, оцінюючи співвідношення темпів зростання середньої заробітної плати і продуктивності праці?
10. За якими показниками аналізуються рух, стан і використання основних фондів?
11. Яким чином зв'язані між собою продуктивність праці, фондівіддача і фондоозброєність?
12. Які показники характеризують використання устаткування?
13. Розкрийте сутність виробничої потужності. Як аналізується ступінь використання виробничої потужності?

14. З якою метою аналізується забезпеченість підприємства матеріальними ресурсами?

15. За якими показниками аналізується використання матеріальних ресурсів?

ЛІТЕРАТУРА

1. Аналіз і діагностика фінансово-господарської діяльності підприємств: навчань. / під ред. проф. В.Я. Позднякова. — М.: Инфра-м, 2008. — З. 6—17, 24—31, 75—90.

2. Любушин Н.П., Лещева В.Б., Сучков Е.А. Теорія економічного аналізу: навчань.-метод. комплекс / під ред. проф. Н.П. Любушина. — М.: Економіст', 2004. — З. 17—26, 72—80, 92—99, 104—120.

Практична робота №5

Тема: Аналіз показників, що характеризують фінансовий стан підприємства.

Ціль: Проаналізувати економічний стан підприємства (провести аналіз рентабельності капіталу підприємства).

ПОПЕРЕДНІЙ ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ

1. Яку модель чистого прибутку підприємства побудувати на основі Звіту про фінансові результати?

- а) мультиплікативну;
- б) кратну;
- в) адитивну;
- г) змішану.

2. Як визначити валовий прибуток підприємства?

- а) як суму операційного прибутку та прибутку від фінансової діяльності;
- б) як різницю між валовим доходом і валовими витратами підприємства;
- в) як різницю між чистим доходом і собівартістю реалізованої продукції;
- г) як різницю між чистим доходом і сукупними витратами підприємства.

3. Як визначити чистий прибуток підприємства?

- а) як різницю між сукупними доходами і сукупними витратами підприємства;
- б) як різницю між валовим доходом і валовими витратами підприємства;
- в) як суму операційного прибутку та прибутку від фінансової діяльності;
- г) як різницю між чистим доходом і операційними витратами підприємства

4. Яка модель застосовується для дослідження впливу середніх залишків капіталу на чистий прибуток підприємства?

- а) адитивна;
- б) кратна;
- в) мультиплікативна;
- г) змішана.

5. Які витрати включають до собівартості реалізованої продукції?

- а) фінансові витрати;
- б) витрати на збут;
- в) адміністративні витрати;
- г) амортизаційні відрахування.

6. Які чинники впливають на величину реалізації продукції?

- а) собівартість реалізованої продукції;
- б) операційний прибуток;

- в) обсяг виробництва; —
- г) рентабельність продукції.

7. Які чинники впливають на величину операційних витрат підприємства?

- а) обсяг виробництва;
- б) операційний прибуток;
- в) собівартість реалізованої продукції
- г) рентабельність продукції.

8. Які методичні прийоми застосовуються у факторному аналізі прибутку?

- а) Елімінавання;
- б) методичний прийом балансового пов'язання;
- в) дисконтування грошових потоків;
- г) методичні прийоми експертної оцінки.

9. Які методичні прийоми застосовуються при аналізі рентабельності підприємства?

- а) елімінавання;
- б) методичний прийом балансового пов'язання;
- в) дисконтування грошових потоків;
- г) обчислення відносних величин.

10. Який чинник обумовлює рентабельність капіталу підприємства?

- а) Чистий прибуток;
- б) доход від реалізації продукції;
- в) собівартість реалізованої продукції;
- г) величина капіталу підприємства.

Завдання №1

За вихідним даними провести аналіз рентабельності капіталу підприємства. Заповнити порожні клітки таблиці. Таблиця 1 - Вихідні дані

Показник	Одиниці виміру	2009 рік	2010 рік
Прибуток	тис. грн	$65780 + N \cdot 10$	$70000 + N \cdot 10$
Виторг від реалізації продукції (без ПДВ)	тис. грн	160000	240000
Середньорічна вартість основних фондів нематеріальних активів	тис. грн	$18440 + N$	$61500 + N$
Середньорічний залишок основних коштів	тис. грн	7000	$11000 + N \cdot 10$
Середньорічна вартість капіталу	тис. грн		
Коефіцієнт фондомісткості продукції	коп.		
Коефіцієнт оборотності оборотних коштів	-		
Прибуток на 1 гривню реалізованої продукції	коп		
Рівень рентабельності капіталу	коп		

Де N - номер варіанта за списком академічної групи.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Як визначити валовий прибуток підприємства?
2. Які витрати включають до собівартості реалізованої продукції?
3. Дайте визначення терміну «прибуток».
4. Дайте визначення терміну «чистий прибуток».
5. Дайте визначення терміну «валовий прибуток».

ЛІТЕРАТУРА

1. Аналіз і діагностика фінансово-господарської діяльності підприємств: навчань. / під ред. проф. В.Я. Позднякова. — М.: Инфра-м, 2008. — З. 6—17, 24—31, 75—90.
2. Любушин Н.П., Лещева В.Б., Сучков Е.А. Теорія економічного аналізу: навчань.-метод. комплекс / під ред. проф. Н.П. Любушина. — М.: Економіст', 2004. — З. 17—26, 72—80, 92—99, 104—120.

Програма
самостійного вивчення студентами навчального матеріалу дисципліни
«Економічний аналіз»
спеціальність 5.03050401
«Економіка підприємства»

Таблиця 1

Тема (питання) які винесені на самостійну роботу	Кількість годин	Вид навчального завдання до самостійної роботи	Форми контролю	Література
1.	2.	3.	4.	5.
<p>2.3 Методика економічного аналізу</p> <p><u>Питання</u> Характеристика основних видів економічного аналізу Зміст управлінського і фінансового аналізів</p>	4	Типи детермінованих моделей чинників. Основне призначення детермінованого аналізу чинника. Прийоми моделюванні детермінованих систем чинників. Методи детермінованого (функціонального) аналізу.	Усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції з оцінкою відповідей студентів.	Посібник для самостійного вивчення
<p>3.3 Методика факторного аналізу</p> <p><u>Питання</u> Система економічної інформації Вимоги до інформації</p>	4	Стандартні прийоми дослідження в економічному аналізі	Перевірка домашнього завдання виконаного в конспекті з оцінкою знань (відповідей) студентів.	Посібник
<p>Тема 4.3 Достовірність отриманих окремих елементів та результатів діяльності підприємства;</p> <p><u>Питання</u> Система показників, які використовуються в економічному аналізі Класифікація інформації</p>	4	Загальні методичні принципи організації аналітичної роботи. Етапи аналітичної роботи. Перевірка достовірності інформації для аналізу по суті. Принципи наукового обґрунтування складу та змісту потоків економічної інформації.	Перевірка конспекту	Посібник

<p>5.4 Аналіз якості продукції; Обсяги виробництва, відвантаження і реалізації та визначення основних причин можливих розходжень.</p> <p><u>Питання</u> Задачі і інформаційне забезпечення аналізу виробництва і реалізації продукції Система показників об'єму і реалізації</p>	4	<p>Мета аналізу виробництва і реалізації продукції. Основні завдання маркетингового аналізу кон'юнктури ринку? Одним з напрямів маркетингового аналізу є? Основними показниками об'єму виробництва є?</p>	Усна співбесіда на початку наступної лекції.	Конспект
<p>6.2 Аналіз використання фонду робочого часу;</p> <p><u>Питання</u> Оцінка резервів підвищення продуктивності праці</p>	2	<p>Які основні задачі розв'язуються в аналізі трудових ресурсів? По яких напрямках проводиться аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами? За рахунок чого може бути компенсована недостатня забезпеченість підприємства трудовими ресурсами?</p>	Перевірка конспекту	Конспект
<p>6.3 Аналіз продуктивності праці.</p> <p><u>Питання</u> Задачі, об'єкти та джерела інформації аналізу трудових ресурсів Оцінка резервів підвищення продуктивності праці</p>	4	<p>Які напрями вивчення включає аналіз використання трудових ресурсів? Якими показниками оцінюють повноту використання трудових ресурсів на підприємстві?</p>	Усна співбесіда на початку наступної лекції.	Посібник
<p>7.3 Аналіз матеріальних витрат; аналіз витрат на оплату праці;</p> <p><u>Питання</u> Аналіз витрат на 1 гривню товарної продукції. Аналіз витрат за економічними елементами.</p>	4	<p>Основні завдання для аналізу собівартості продукції. Що необхідно враховувати при аналізі матеріальних витрат? В яких напрямках аналізують оплату праці?</p>	Перевірка завдання виконаного в конспекті	Посібник

<p>8.3 Аналіз обігових коштів і джерел їх формування;</p> <p><u>Питання</u> Система показників фінансового стану Характеристика ділової активності Система показників обіговості Оцінка платоспроможності та ліквідності</p>	8	Здатність підприємства до оновлення Аналіз рівня організації виробництва Аналіз рівня управління Характеристика технологічного рівня розвитку виробництва	Перевірка завдання виконаного в конспекті	Посібник
<p>9.2 Планування виробничої програми</p> <p><u>Питання</u> Здатність підприємства до оновлення Аналіз рівня організації виробництва Характеристика технологічного рівня розвитку виробництва</p>	6	У чому полягає відмінність між валовою і товарною продукцією? У чому полягає основна задача аналізу об'ємів виробництва і продажів продукції? Які показники об'єму і реалізації продукції є узагальнюючими? Що таке структура продукції, і як вона впливає на економічні показники діяльності підприємства?	Усна співбесіда на початку наступної лекції	Посібник
<p>10.2 Аналіз якості виробленої продукції</p> <p><u>Питання</u> Задачі аналізу виробництва і реалізації продукції Інформаційне забезпечення аналізу і реалізації виробництва продукції</p>	4	Уявити причини, які викликають зміну в структурі і асортименті продукції, що випускається, знати показники, які характеризують якість продукції, що випускається.	Усна співбесіда на початку наступної лекції.	Посібник

КРИТЕРІЇ

оцінки знань студентів під час складання екзамену

з навчальної дисципліни
«Економічний аналіз»

для спеціальності 5.03050401 Економіка підприємства

Критерії оцінювання	4,6 – 5,0	3,6 – 4,4	2,6 – 3,5	0 – 2,5
Бали	5	4	3	2

Бали	Оцінка за 4- бальною шкалою
4,6 – 5,0	5 (відмінно)
3,6 – 4,4	4(добре)
2,6 – 3,5	3 (задовільно)
0 – 2,5	2 (незадовільно)

Оцінка «**Відмінно**» (5 балів) ставиться студенту в тому випадку, коли студент дає обґрунтовані, теоретично правильні відповіді на запитання, викладає матеріал з логічною послідовністю, робить узагальнення і висновки та грамотно й акуратно оформляє виконання завдання.

Оцінка «**Добре**» (4 бали) ставиться студенту в тому випадку, коли студент володіє знанням матеріалу завдання на рівні оцінки «Відмінно», але ним допущені незначні помилки у формулюванні термінів, розрахунків.

Оцінка «**Задовільно**» (3 бали) ставиться студенту в тому випадку, коли студент дає неправильну відповідь на одне теоретичне запитання, або на всі запитання дає обґрунтовані невичерпні відповіді.

Оцінка «**Незадовільно**» (2 бали) ставиться студенту в тому випадку, коли студент дає неправильну відповідь на два запитання, або не виконано жодного завдання.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ

1. Предмет і види економічного аналізу
2. Класифікація видів економічного аналізу
3. Характеристика основних прийомів та методів економічного аналізу
4. Методика економічного аналізу
5. Стандартні прийоми економічного аналізу
6. Технічні способи аналізу
7. Методика факторного аналізу
8. Організація первинних даних та первинна документація
9. Достовірність відображення окремих елементів та результатів діяльності підприємства
10. Поняття та принципи організації аналізу
11. Завдання, інформаційне забезпечення аналізу виробництва та реалізації продукції
12. Особливості проведення маркетингового аналізу
13. Аналіз структури, об'єму виробництва продукції
14. Аналіз якості продукції
15. Аналіз резервів збільшення об'ємів виробництва та реалізації продукції
16. Аналіз ритмічності та якості виробництва
17. Аналіз чисельності, руху робочої сили
18. Аналіз використання фонду робочого часу
19. Аналіз трудоемкості виробництва продукції
20. Аналіз продуктивності праці
21. Показники, завдання та джерела інформації
22. Оцінка обґрунтованості планового рівня собівартості продукції
23. Аналіз витрат по елементам та статтям
24. Аналіз матеріальних витрат, витрат на оплату праці
25. Значення, завдання аналізу та джерела інформації
26. Основні напрямки аналізу балансу
27. Загальна оцінка фінансового стану підприємства
28. Аналіз обігових коштів і джерел їх формування
29. Аналіз обіговості обігових коштів
30. Зміст та порядок розробки виробничої програми
31. Методика розробки виробничої програми
32. Склад, асортимент і структура продукції
33. Якість продукції